

Codul penal

Codul de procedură penală

Legile de executare

- Decizii ale Curții Constituționale
- Recursuri în interesul legii
- Hotărâri prealabile
- Legislație conexă
- Index alfabetic

Ediție îngrijită și adnotată de
Procuror dr. Ioan-Paul Chiș și
Judecător dr. Victor Văduva

Actualizată la data de
8 ianuarie 2026

Cuprins general

CODUL PENAL _____	1
<i>Index</i> _____	167
Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (<i>extras</i>) _____	175
CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ _____	181
<i>Index</i> _____	443
Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (<i>extras</i>) _____	455
Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal _____	463
Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal _____	527

Titlul VII. Cauzele care înlătură răspunderea penală

Decizie de îndrumare. Prin Decizia de îndrumare nr. 1/1987, Tribunalul Suprem a dispus: „În cazurile când legea penală prevede că anumite efecte juridice se produc în raport cu data săvârșirii infracțiunii, prin această expresie se înțelege data actului de executare ce caracterizează latura obiectivă a infracțiunii, iar nu data consumării acesteia prin producerea rezultatului. Încadrarea juridică a faptei va fi dată însă în raport cu rezultatul produs, în toate cazurile când încadrarea este condiționată de producerea unui anumit rezultat. În cazul infracțiunilor continue data săvârșirii este aceea a încetării acțiunii sau inacțiunii, iar în cazul infracțiunilor continuate, aceasta este data comiterii ultimei acțiuni sau inacțiuni. În raport cu această dată se produc consecințele juridice referitoare la aplicarea legii penale în spațiu și în timp, minoritate, prescripția răspunderii penale, amnistie și grațiere, precum și orice alte consecințe care sunt condiționate de epuizarea activității infracționale. Celelalte consecințe ale infracțiunilor continue și continuate, cum sunt cele referitoare la stabilirea stării de recidivă, revocarea liberării condiționate, a suspendării condiționate a executării pedepsei, a obligării la muncă corecțională, la înlăturarea beneficiului grațierii, la întreruperea cursului prescripției și a termenului de reabilitare, se produc din momentul în care elementele constitutive ale infracțiunii sunt întrunite, potrivit legii, și făptuitorul poate fi tras la răspundere penală”.

Legislație conexă: art. 67 alin. (2^a) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator (M. Of. nr. 441 din 22 mai 2006).

Art. 152. Efectele amnistiei. (1) Amnistia înlătură răspunderea penală pentru infracțiunea săvârșită. Dacă intervine după condamnare, ea înlătură și executarea pedepsei pronunțate, precum și celelalte consecințe ale condamnării. Amendă încasată anterior amnistiei nu se restituie.

(2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate. [R.A.: art. 119 CP 1969]

Legislație conexă: art. 73 alin. (3) lit. i) C. Rom.

Art. 153. Prescripția răspunderii penale. (1) Prescripția înlătură răspunderea penală.

(2)^[1] Prescripția nu înlătură răspunderea penală în cazul:

a) infracțiunilor de genocid, contra umanității și de război, indiferent de data la care au fost comise;
b) infracțiunilor prevăzute la art. 188 și 189 și al infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei;

c)^[2] infracțiunilor prevăzute la art. 209-211, 213, 218, 218¹, 219, 219¹ și 282.

(3)^[3] Prescripția nu înlătură răspunderea penală nici în cazul infracțiunilor prevăzute la alin. (2) lit. b) pentru care nu s-a împlinit termenul de prescripție, generală sau specială, la data intrării în vigoare a acestei dispoziții. [R.A.: art. 121 CP 1969]

Legislație conexă: ► Convenția asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor contra umanității, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 26 noiembrie 1968, ratificată prin Decretul nr. 547/1969 (B. Of. nr. 83 din 30 iulie 1969); ► Convenția europeană din 25 ianuarie 1974 privind imprescriptibilitatea crimelor împotriva umanității și a crimelor de război, ratificată prin O.G. nr. 91/1999 (M. Of. nr. 425 din 31 august 1999).

Art. 154. Termenele de prescripție a răspunderii penale. (1) Termenele de prescripție a răspunderii penale sunt:

a) 15 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani;

b) 10 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, dar care nu depășește 20 de ani;

c) 8 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depășește 10 ani;

d) 5 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depășește 5 ani;

^[1] Alin. (2) al art. 153 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 1 din Legea nr. 27/2012.

^[2] Lit. c) de la alin. (2) al art. 153 a fost introdusă prin art. I pct. 1 din Legea nr. 217/2020 și este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. I pct. 1 din Legea nr. 217/2023.

^[3] Alin. (3) al art. 153 a fost introdus prin art. II pct. 2 din Legea nr. 27/2012.

e) 3 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii care nu depășește un an sau amenda.

(2) Termenele prevăzute în prezentul articol încep să curgă de la data săvârșirii infracțiunii. În cazul infracțiunilor continue termenul curge de la data încetării acțiunii sau inacțiunii, în cazul infracțiunilor continuate, de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni, iar în cazul infracțiunilor de obicei, de la data săvârșirii ultimului act.

(3) În cazul infracțiunilor progresive, termenul de prescripție a răspunderii penale începe să curgă de la data săvârșirii acțiunii sau inacțiunii și se calculează în raport cu pedeapsa corespunzătoare rezultatului definitiv produs.

(4)^[1] În cazul infracțiunilor de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile și al infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale, altele decât cele prevăzute la art. 153 alin. (2) lit. c), precum și al infracțiunii de pornografie infantilă, săvârșite față de un minor, termenul de prescripție începe să curgă de la data la care acesta a devenit major. Dacă minorul a decedat înainte de împlinirea majoratului, termenul de prescripție începe să curgă de la data decesului. [R.A.: art. 122 alin. (1) și (2) CP 1969]

Recurs în interesul legii. 1. Prin Decizia nr. 5/2019 (M. Of. nr. 334 din 2 mai 2019), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii, a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea art. 174, cu referire la art. 154 alin. (2) teza I din Codul penal, a stabilit:

„Prin data săvârșirii infracțiunii și, implicit, data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunilor simple a căror latură obiectivă implică producerea unei pagube ori realizarea unui folos necuvenit pe o perioadă de timp se înțelege momentul apariției primei pagube ori al obținerii primului folos necuvenit”.

2. Prin Decizia nr. 1/2025 (M. Of. nr. 326 din 11 aprilie 2025), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea unitară a art. 174 și a art. 154 alin. (2) din Codul penal, a stabilit:

„Prin data săvârșirii infracțiunii și, implicit, data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunilor unice prevăzute de art. 289-292 din Codul penal, în ipoteza în care sunt realizate, la date diferite, mai multe modalități normative ale elementului material, se înțelege data comiterii primei modalități alternative independent de realizarea subsecventă, ulterioară, a mai multor modalități alternative din conținutul infracțiunii și indiferent de intervalul de timp care se interpune între data săvârșirii primei modalități alternative și comiterea unei alte modalități alternative ori între actele care compun acțiunea caracteristică uneia din modalitățile normative de săvârșire a faptei, respectiv data comiterii primului act dintr-o succesiune de acte corespunzătoare unei singure modalități normative”.

Dezlegarea unor chestiuni de drept. A se vedea Decizia nr. 58/2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, redată în extras *infra*, la art. 199.

Art. 155. Întreruperea cursului prescripției răspunderii penale. (1)^[2] Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului.

(2) După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție.

(3) Întreruperea cursului prescripției produce efecte față de toți participanții la infracțiune, chiar dacă actul de întrerupere privește numai pe unii dintre ei.

(4)^[3] Termenele prevăzute la art. 154, dacă au fost depășite cu încă o dată, vor fi socotite îndeplinite oricâte întreruperi ar interveni.

(5) Admiterea în principiu a cererii de redeschidere a procesului penal face să curgă un nou termen de prescripție a răspunderii penale. [R.A.: art. 123 și art. 124 CP 1969]

^[1] Alin. (4) al art. 154 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. unic pct. 2 din Legea nr. 186/2021.

^[2] Alin. (1) al art. 155 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. unic din O.U.G. nr. 71/2022. Menționăm că textul a fost declarat neconstituțional prin Deciziile Curții Constituționale nr. 297/2018 (M. Of. nr. 518 din 25 iunie 2018) și nr. 358/2022 (M. Of. nr. 565 din 9 iunie 2022).

^[3] Alin. (4) al art. 155 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 245 pct. 18 din Legea nr. 187/2012.

Recurs în interesul legii. Prin Decizia nr. 16/2024 (M. Of. nr. 1229 din 6 decembrie 2024), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov și a stabilit:

„1. *Actele de procedură emise anterior datei de 25 iunie 2018 (data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 25 iunie 2018 a Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018) au efect întreruptiv al prescripției răspunderii penale, indiferent de valoarea prejudiciului, fără a fi necesară evaluarea în concret a unui risc sistemic de impunute, în toate cauzele având ca obiect infracțiuni contra intereselor financiare ale Uniunii Europene și infracțiuni de corupție, numai dacă legea penală mai favorabilă stabilită în mod global privind Deciziei Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 20 mai 2014) este Codul penal sau legislația specială conținând dispoziții penale în forma în vigoare între 1 februarie 2014 și 24 iunie 2018.*

2. *Actele de procedură pentru care există obligația legală de a fi comunicate suspectului sau inculpatului ulterior datei de 30 mai 2022 (data publicării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2022) întrerup curgerea termenului de prescripție a răspunderii penale numai cu privire la faptele comise începând cu data de 30 mai 2022 ori cu privire la faptele săvârșite anterior, numai dacă legea penală mai favorabilă stabilită în mod global privind Deciziei Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 20 mai 2014) este Codul penal sau legislația specială conținând dispoziții penale în forma în vigoare începând cu data de 30 mai 2022”.*

Dezlegarea unor chestiuni de drept. 1. Prin Decizia nr. 67/2022 (M. Of. nr. 1141 din 28 noiembrie 2022), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a admis sesizările formulate de Curtea de Apel București, Secția a II-a penală, respectiv Curtea de Apel Brașov, Secția penală, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept: „Dacă normele care reglementează a fi aplicat întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă sau norme de drept procesual supuse principiului *tempus regit actum*” și „Dacă, în aplicarea dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost interpretate prin Decizia nr. 10/2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele Deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența acestei cauze de încetare a procesului penal în cursul procesului anterior acestei din urmă decizii”, și a stabilit:

„1. *Normele referitoare la întreruperea cursului prescripției sunt norme de drept penal material (substanțial) supuse din perspectiva aplicării lor în timp principiului activității legii penale prevăzut de art. 3 din Codul penal, cu excepția dispozițiilor mai favorabile, potrivit principiului mitior lex prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituția României, republicată, și art. 5 din Codul penal.*

2. *Instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele Deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, nu poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența acestei cauze de încetare a procesului penal în cursul procesului anterior acestei din urmă decizii”.*

2. Prin Decizia nr. 37/2024 (M. Of. nr. 697 din 18 iulie 2024), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Târgu Mureș, Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Instanțele de judecată sunt obligate să lase neaplicată dezlegarea chestiunii de drept privitoare la aplicarea principiului *mitior lex* în materia întreruperii cursului prescripției, dată prin Decizia nr. 67/2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în limitele rezultate din Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțată la 24 iulie 2023 în cauza C-107/23 PPU?”, și a stabilit:

„1. *Instanțele de judecată nu pot lăsa neaplicată dezlegarea chestiunii de drept privitoare la aplicarea principiului mitior lex în materia întreruperii cursului prescripției răspunderii penale, dată prin Decizia nr. 67/2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în limitele rezultate din Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțată la 24 iulie 2023 în cauza C-107/23 PPU (limite prevăzute în dispozitivul hotărârii la pct. 1 teza a II-a).*

2. *Dezlegarea dată prin Decizia nr. 67/2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală se va aplica, în condițiile stabilite de aceasta, și actelor de procedură efectuate înainte de 25 iunie 2018, data publicării Deciziei nr. 297/2018 a Curții Constituționale”.*

3. Prin Decizia nr. 391/2025 (M. Of. nr. 1143 din 10 decembrie 2025), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Brașov, Secția penală, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept: „1. În cazul redeschiderii procesului penal, în aplicarea prevederilor art. 155 alin. (4) din Codul penal, la calculul termenului special de prescripție a răspunderii penale se ia în considerare și perioada cuprinsă între data rămânerii definitivă a hotărârii inițiale de condamnare și

data redeschiderii procesului penal? 2. În cazul aplicării art. 5 din Codul penal privind legea penală mai favorabilă, prin prisma declarării ca neconstituționale a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal prin Deciziile nr. 297/2018 și nr. 358/2022 ale Curții Constituționale, ulterior redeschiderii procesului penal curge un nou termen general de prescripție conform art. 155 alin. (5) din Codul penal, chiar dacă acest termen era împlinit anterior rămânerii definitivă a condamnării inițiale?, și a stabilit:

„1. În cazul redeschiderii procesului penal, în aplicarea art. 155 alin. (4) din Codul penal, la calculul termenului de prescripție a răspunderii penale nu se ia în considerare și perioada cuprinsă între data rămânerii definitivă a hotărârii inițiale de condamnare și data redeschiderii procesului penal.

2. Ulterior redeschiderii procesului penal nu mai curge un nou termen de prescripție generală conform art. 155 alin. (5) din Codul penal, dacă acest termen era împlinit anterior rămânerii definitivă a condamnării inițiale, în aplicarea art. 5 din Codul penal privind legea penală mai favorabilă, prin prisma declarării ca neconstituționale a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal prin Deciziile nr. 297/2018 și nr. 358/2022 ale Curții Constituționale”.

Art. 156. Suspendarea cursului prescripției răspunderii penale. (1) Cursul termenului prescripției răspunderii penale este suspendat pe timpul cât o dispoziție legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînlăturat împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal.

(2) Prescripția își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare. [R.A.: art. 128 alin. (1) și (3) CP 1969]

Notă. 1. Potrivit art. 43 alin. (8) din Decretul nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României (M. Of. nr. 212 din 16 martie 2020), „Pe durata stării de urgență, în cauzele în care nu se efectuează acte de urmărire penală sau procesul penal este suspendat potrivit prezentului decret, prescripția răspunderii penale se suspendă”.

Conform art. 64 alin. (13) din Decretul nr. 240/2020 privind prelungirea stării de urgență pe teritoriul României (M. Of. nr. 311 din 14 aprilie 2020), „Pe durata stării de urgență, în cauzele în care nu se efectuează acte de urmărire penală sau procesul penal este suspendat potrivit prezentului decret, prescripția răspunderii penale se suspendă. Suspendarea operează de drept, fără a fi necesară emiterea unei ordonanțe sau a unei încheieri în acest scop”.

2. Potrivit art. 18 alin. (1) din Legea nr. 49/2022 privind desființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (M. Of. nr. 244 din 11 martie 2022), „Termenul de prescripție a răspunderii penale nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă se suspendă de la momentul intrării în vigoare a prezentei legi până în prima zi lucrătoare după expirarea perioadei prevăzute la art. 1 alin. (2) [60 de zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a Legii nr. 49/2022 (14 martie 2022) – n.r.]”.

3. Potrivit art. 2 alin. (13) din Legea nr. 173/2022 pentru adoptarea unor măsuri necesare punerii în aplicare a Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptat la Strasbourg la 2 octombrie 2013 și semnat de România la Strasbourg la 14 octombrie 2014 (M. Of. nr. 560 din 8 iunie 2022), „În cauzele penale, cursul termenului prescripției răspunderii penale este suspendat pe perioada suspendării judecării cauzei dispuse de Înalta Curte de Casație și Justiție în condițiile alin. (8)”. Conform alin. (8), „Înalta Curte de Casație și Justiție poate dispune suspendarea judecării cauzei până la comunicarea de către Agentul guvernamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului a avizului consultativ emis de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, tradus în limba română. Asupra suspendării, instanța se pronunță prin încheiere motivată, după dezbateri contradictorii”.

Art. 157. Lipsa plângerii prealabile. (1) În cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile de către persoana vătămată, lipsa acestei plângeri înlătură răspunderea penală.

(2) Fapta care a adus o vătămare mai multor persoane atrage răspunderea penală, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut numai de către una dintre ele.

(3) Fapta atrage răspunderea penală a tuturor persoanelor fizice sau juridice care au participat la săvârșirea acesteia, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut numai cu privire la una dintre acestea.

(4) În cazul în care cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu ori cu capacitatea de exercițiu restrânsă sau o persoană juridică ce este reprezentată de făptuitor, acțiunea penală se poate pune în mișcare și din oficiu.

(5) Dacă persoana vătămată a decedat sau în cazul persoanei juridice aceasta a fost lichidată, înainte de expirarea termenului prevăzut de lege pentru introducerea plângerii, acțiunea penală poate fi pusă în mișcare din oficiu. [R.A.: art. 131 alin. (1) și (3)-(5) CP 1969]

Dezlegarea unor chestiuni de drept. Prin Decizia nr. 372/2025 (M. Of. nr. 1124 din 5 decembrie 2025), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Cluj, Secția penală și de minori, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Dacă în cazul infracțiunii complexe prevăzute de art. 196 alin. (4) din Codul penal, când urmarea prevăzută de lege s-a produs asupra a două persoane, iar dacă una dintre persoanele vătămate își retrage plângerea prealabilă, se impune menținerea unității legale de infracțiuni, în raport cu art. 157 alin. (2) din Codul penal, sau unitatea legală de infracțiuni nu își mai regăsește temeiul legal, în raport cu art. 158 alin. (2) din Codul penal?”, și a stabilit:

„În cazul infracțiunii complexe prevăzute de art. 196 alin. (4) din Codul penal, când urmarea prevăzută de lege s-a produs asupra a două persoane, iar una dintre persoanele vătămate își retrage plângerea prealabilă, se menține unitatea legală de infracțiuni, în raport cu art. 157 alin. (2) din Codul penal”.

Decizie de îndrumare. Prin Decizia de îndrumare nr. 6/1973, Tribunalul Suprem a dispus: *„În cazurile în care legea condiționează punerea în mișcare a acțiunii penale de introducerea unei plângeri prealabile, persoana vătămată fiind un minor lipsit de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, organul de urmărire penală se poate sesiza oricând din oficiu, fără a fi obligat să verifice dacă cel îndreptățit a reclama a introdus plângere prealabilă în termenul legal ori a declarat că nu introduce o astfel de plângere”.*

Legislație conexă: art. 69 din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator (M. Of. nr. 441 din 22 mai 2006).

Art. 158. Retragera plângerii prealabile. (1) Retragera plângerii prealabile poate interveni până la pronunțarea unei hotărâri definitive, în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile.

(2) Retragera plângerii prealabile înlătură răspunderea penală a persoanei cu privire la care plângerea a fost retrasă.

(3) Pentru persoanele lipsite de capacitate de exercițiu, retragera plângerii prealabile se face numai de reprezentanții lor legali. În cazul persoanelor cu capacitate de exercițiu restrânsă, retragera se face cu încuviințarea persoanelor prevăzute de lege.

(4)^[1] În cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile, indiferent dacă acțiunea penală a fost pusă în mișcare în urma unei plângeri prealabile sau din oficiu, în condițiile legii, retragera plângerii produce efecte numai dacă este însușită de procuror.

(5)^[2] În cazul infracțiunilor prevăzute la art. 193 și art. 196 săvârșite asupra unui membru de familie, retragera plângerii penale nu produce efecte. **[R.A.:** art. 131 alin. (2) CP 1969]

Dezlegarea unor chestiuni de drept. Prin Decizia nr. 30/2024 (M. Of. nr. 585 din 25 iunie 2024), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Brașov, Secția penală, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Dacă în cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate sau din oficiu, iar persoana vătămată a depus deja o asemenea plângere, acțiunea penală mai poate fi pusă în mișcare din oficiu?” și a stabilit:

„În cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate sau din oficiu, iar persoana vătămată a depus deja o asemenea plângere, acțiunea penală trebuie considerată ca fiind pusă în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, așa încât retragera plângerii prealabile poate interveni conform art. 158 alin. (1) din Codul penal”.

Art. 159. Împăcarea. (1) Împăcarea poate interveni în cazul în care punerea în mișcare a acțiunii penale s-a făcut din oficiu, dacă legea o prevede în mod expres.

(2) Împăcarea înlătură răspunderea penală și stinge acțiunea civilă.

(3) Împăcarea produce efecte numai cu privire la persoanele între care a intervenit și dacă are loc până la citirea actului de sesizare a instanței.

^[1] Alin. (4) al art. 158 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 2 din Legea nr. 116/2025.

^[2] Alin. (5) al art. 158 a fost introdus prin art. II din Legea nr. 232/2025.

(4) Pentru persoanele lipsite de capacitate de exercițiu, împăcarea se face numai de reprezentanții lor legali, iar persoanele cu capacitate de exercițiu restrânsă se pot împăca cu încuviințarea persoanelor prevăzute de lege.

(5) În cazul persoanei juridice, împăcarea se realizează de reprezentantul său legal sau convențional ori de către persoana desemnată în locul acestuia. Împăcarea intervenită între persoana juridică ce a săvârșit infracțiunea și persoana vătămată nu produce efecte față de persoanele fizice care au participat la comiterea aceleiași fapte.

(6) În cazul în care infracțiunea este săvârșită de reprezentantul persoanei juridice vătămate, dispozițiile art. 158 alin. (4) se aplică în mod corespunzător. *[R.A.: art. 132 CP 1969]*

Constituționalitate. 1. Prin Decizia nr. 508/2014 (M. Of. nr. 843 din 19 noiembrie 2014), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că **dispozițiile art. 159 alin. (3) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit.**

2. Prin Decizia nr. 222/2023 (M. Of. nr. 441 din 22 mai 2023), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că **soluția legislativă cuprinsă în art. 159 alin. (3) teza finală din Codul penal, care privește sintagma „și dacă are loc până la citirea actului de sesizare a instanței”, este constituțională numai în măsura în care nu se aplică în ipoteza schimbării încadrării juridice a faptei, ulterior citirii actului de sesizare a instanței, într-o infracțiune pentru care legea a prevăzut în mod expres că este posibilă împăcarea.**

Recurs în interesul legii (CP 1969). Prin Decizia nr. 34/2008 (M. Of. nr. 152 din 11 martie 2009), Înalta Curte de Casație și Justiție, Secțiile Unite, în interpretarea dispozițiilor art. 132 CP 1969 (art. 159 CP actual – n.r.), a stabilit:

„În cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile de către persoana vătămată și asistența juridică este obligatorie potrivit art. 171 alin. (2) și (3) din Codul de procedură penală (art. 90 CPP actual – n.r.), instanța dispune încetarea procesului penal ca urmare a împăcării părților numai în prezența apărătorului ales sau a apărătorului din oficiu”.

Notă. Potrivit Codului penal actual, împăcarea poate interveni numai în cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu.

Titlul VIII. Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei

Art. 160. Efectele grațierii. (1) Grațierea are ca efect înlăturarea, în totul sau în parte, a executării pedepsei ori comutarea acesteia în alta mai ușoară.

(2) Grațierea nu are efecte asupra pedepselor complementare și măsurilor educative neprivative de libertate, în afară de cazul când se dispune altfel prin actul de grațiere.

(3) Grațierea nu are efect asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

(4) Grațierea nu are efecte asupra pedepselor a căror executare este suspendată sub supraveghere, în afară de cazul în care se dispune altfel prin actul de grațiere. [R.A.: art. 120 CP 1969]

Recurs în interesul legii (CP 1969). A se vedea Decizia nr. X/2005 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secțiunile Unite, redată în extras *supra*, la art. 39.

Decizie de îndrumare. 1. A se vedea Decizia de îndrumare nr. 1/1987 a Tribunalului Suprem, redată în extras *supra*, la Titlul VII din Partea generală.

2. Prin Decizia de îndrumare nr. 2/1987, Tribunalul Suprem a dispus: „*Condamnatul pentru care, anterior adoptării actului de grațiere, s-a dispus liberarea condiționată ori încetarea obligării la muncă corecțională beneficiază de grațiere condiționată. În cazul săvârșirii de către condamnat a unei infracțiuni intenționate, înainte de împlinirea duratei pedepsei, cât și a termenului de condiție prevăzut în actul de grațiere, el pierde beneficiul grațierii și se aplică prevederile art. 61 din Codul penal (art. 104 CP actual – n.r.) (...). Dacă cel condamnat săvârșește o infracțiune intenționată după împlinirea duratei pedepsei, dar înainte de împlinirea termenului prevăzut de actul de grațiere, el pierde beneficiul grațierii, fără alte efecte privind executarea pedepsei. În situația când cel liberat condiționat sau condamnatul pentru care s-a dispus încetarea obligării la muncă corecțională nu a săvârșit o altă infracțiune intenționată până la împlinirea duratei pedepsei, precum și a termenului de condiție prevăzut de actul de grațiere, grațierea își produce toate efectele de la data adoptării actului de grațiere*”.

Legislație conexă: ► art. 73 alin. (3) lit. i) și art. 94 lit. d) C. Rom.; ► Legea nr. 546/2002 privind grațierea și procedura acordării grațierii, republicată (M. Of. nr. 287 din 18 aprilie 2014).

Art. 161. Prescripția executării pedepsei. (1) Prescripția înlătură executarea pedepsei principale.

(2)^[1] Prescripția nu înlătură executarea pedepselor principale în cazul:

a) infracțiunilor de genocid, contra umanității și de război, indiferent de data la care au fost comise;

b) infracțiunilor prevăzute la art. 188 și 189 și al infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei.

(3)^[2] Prescripția nu înlătură executarea pedepselor principale nici în cazul infracțiunilor prevăzute la alin. (2) lit. b) pentru care, la data intrării în vigoare a acestei dispoziții, nu s-a împlinit termenul de prescripție a executării. [R.A.: art. 125 CP 1969]

Legislație conexă: ► Convenția asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor contra umanității, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 26 noiembrie 1968, ratificată prin Decretul nr. 547/1969 (B. Of. nr. 83 din 30 iulie 1969); ► Convenția europeană din 25 ianuarie 1974 privind imprescriptibilitatea crimelor împotriva umanității și a crimelor de război, ratificată prin O.G. nr. 91/1999 (M. Of. nr. 425 din 31 august 1999).

Art. 162. Termenele de prescripție a executării pedepsei. (1) Termenele de prescripție a executării pedepsei pentru persoana fizică sunt:

a) 20 de ani, când pedeapsa care urmează a fi executată este detențiunea pe viață sau închisoarea mai mare de 15 ani;

b) 5 ani, plus durata pedepsei ce urmează a fi executată, dar nu mai mult de 15 ani, în cazul celorlalte pedepse cu închisoarea;

c) 3 ani, în cazul când pedeapsa este amenda.

^[1] Alin. (2) al art. 161 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 3 din Legea nr. 27/2012.

^[2] Alin. (3) al art. 161 a fost introdus prin art. II pct. 4 din Legea nr. 27/2012.

(2) Termenele prevăzute în alin. (1) se socotesc de la data când hotărârea de condamnare a rămas definitivă.

(3) În cazul revocării sau anulării amânării aplicării pedepsei, suspendării executării pedepsei sub supraveghere ori liberării condiționate, termenul de prescripție începe să curgă de la data când hotărârea de revocare sau anulare a rămas definitivă.

(4) În cazul revocării liberării condiționate, în condițiile art. 104 alin. (1), termenul de prescripție începe să curgă de la data când hotărârea de revocare a rămas definitivă și se calculează în raport cu restul de pedeapsă neexecutat.

(5) În cazul înlocuirii pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii, termenul de prescripție curge de la data când hotărârea de înlocuire a rămas definitivă și se calculează în raport cu durata pedepsei închisorii.

(6) Pedepsele complementare aplicate persoanei fizice și măsurile de siguranță nu se prescriu.

(7) Prin *pedeapsa ce se execută* se înțelege pedeapsa stabilită de instanță, ținându-se cont de cauzele ulterioare de modificare a acesteia. [**R.A.**: art. 126 alin. (1) și (2)-(5) și art. 130 CP 1969]

Recurs în interesul legii. Prin Decizia nr. 8/2023 (M. Of. nr. 702 din 1 august 2023), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și a stabilit:

„1. în aplicarea și interpretarea unitară a art. 301 din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, temeiul juridic al calculului termenului de prescripție a executării în cazul sancțiunilor pecuniare reprezentând amenzi penale sau administrative aplicate de autoritățile din statele membre ale Uniunii Europene și recunoscute prin hotărâre judecătorească de către instanțele române este fie dispoziția din Codul penal, fie dispoziția din Codul de procedură fiscală, în funcție de natura sancțiunii; 2. data în raport cu care începe să curgă termenul de prescripție a executării în cazul sancțiunilor pecuniare aplicate de autoritățile din statele membre ale Uniunii Europene și recunoscute prin hotărâre judecătorească de către autoritățile române este data rămânerii definitive a hotărârii pronunțate de autoritățile din statele membre prin care s-a aplicat sancțiunea pecuniară”.

Art. 163. Întreruperea cursului prescripției executării pedepsei. (1) Cursul termenului de prescripție a executării pedepsei se întrerupe prin începerea executării pedepsei. Sustragerea de la executare, după începerea executării pedepsei, face să curgă un nou termen de prescripție de la data sustragerii.

(2) Cursul termenului de prescripție a executării se întrerupe și prin săvârșirea din nou a unei infracțiuni.

(3) Cursul termenului de prescripție a executării pedepsei amenzii se întrerupe și prin înlocuirea obligației de plată a amenzii cu obligația de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității. [**R.A.**: art. 127 CP 1969]

Recurs în interesul legii (CP 1969). Prin Decizia nr. 2/2012 (M. Of. nr. 281 din 27 aprilie 2012), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, și ale art. 127 din CP 1969 (art. 163 CP actual – n.r.), a stabilit:

„Transmiterea directă a mandatului european de arestare emis de autoritățile române către autoritățile judiciare ale altui stat membru, pe teritoriul căruia a fost localizată persoana, indiferent dacă aceasta este sau nu arestată provizoriu în vederea predării, are efect de întrerupere a prescripției executării pedepsei. Nu produce efect întreruptiv de prescripție transmiterea mandatului european de arestare prin difuzare”.

Decizie de îndrumare. A se vedea Decizia de îndrumare nr. 1/1987 a Tribunalului Suprem, redată în extras *supra*, la Titlul VII din Partea generală.

Art. 164. Suspendarea cursului prescripției executării pedepsei. (1) Cursul termenului de prescripției executării pedepsei este suspendat în cazurile și condițiile prevăzute în Codul de procedură penală.

(2) Prescripția își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare. [**R.A.**: art. 128 alin. (2) și (3) CP 1969]

Titlul IX. Cauzele care înlătură consecințele condamnării

Art. 165. Reabilitarea de drept. Reabilitarea are loc de drept în cazul condamnării la pedeapsa amenzii, la pedeapsa închisorii care nu depășește 2 ani sau la pedeapsa închisorii a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere, dacă în decurs de 3 ani condamnatul nu a săvârșit o altă infracțiune. [R.A.: art. 134 alin. (1) CP 1969]

Art. 166. Reabilitarea judecătorească. (1) Condamnatul poate fi reabilitat, la cerere, de instanță, după împlinirea următoarelor termene:

a) 4 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 2 ani, dar care nu depășește 5 ani;

b) 5 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depășește 10 ani;

c) 7 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani sau în cazul pedepsei detențiunii pe viață, comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii;

d) 10 ani, în cazul condamnării la pedeapsa detențiunii pe viață, considerată executată ca urmare a grațierii, a împlinirii termenului de prescripție a executării pedepsei sau a liberării condiționate.

(2) Condamnatul decedat până la împlinirea termenului de reabilitare poate fi reabilitat dacă instanța, evaluând comportarea condamnatului până la deces, apreciază că merită acest beneficiu. [R.A.: art. 135 CP 1969]

Legislație conexă: art. 527-537 CPP.

Art. 167. Calculul termenului de reabilitare. (1) Termenele prevăzute în art. 165 și art. 166 se socotesc de la data când a luat sfârșit executarea pedepsei principale sau de la data când aceasta s-a prescris.

(2) Pentru cei condamnați la pedeapsa amenzii, termenul curge din momentul în care amenda a fost achitată integral sau executarea ei s-a stins în orice alt mod.

(3) În caz de grațiere totală sau de grațiere a restului de pedeapsă, termenul curge de la data actului de grațiere, dacă la acea dată hotărârea de condamnare era definitivă, sau de la data rămânerei definitive a hotărârii de condamnare, dacă actul de grațiere se referă la infracțiuni în curs de judecată.

(4) În caz de suspendare sub supraveghere a executării pedepsei, termenul curge de la data împlinirii termenului de supraveghere.

(5) În cazul condamnărilor succesive, termenul de reabilitare se calculează în raport cu pedeapsa cea mai grea și curge de la data executării ultimei pedepse. [R.A.: art. 136 CP 1969]

Recurs în interesul legii (CP 1969). Prin Decizia nr. 3/2009 (M. Of. nr. 393 din 10 iunie 2009), Înalta Curte de Casație și Justiție, Secțiunile Unite, a admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a stabilit:

„Termenul de reabilitare judecătorească se socotește în raport de pedeapsa cea mai grea ce intră în componența pedepsei rezultante ca urmare a cumulului juridic sau aritmetic”.

Decizie de îndrumare. A se vedea Decizia de îndrumare nr. 1/1987 a Tribunalului Suprem, redată în extras *supra*, la Titlul VII din Partea generală.

Art. 168. Condițiile reabilitării judecătorești. Cererea de reabilitare judecătorească se admite dacă cel condamnat întrunește următoarele condiții:

a) nu a săvârșit o altă infracțiune în intervalul de timp prevăzut în art. 166;

b) a achitat integral cheltuielile de judecată și și-a îndeplinit obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când acesta dovedește că nu a avut posibilitatea să le îndeplinească sau când partea civilă a renunțat la despăgubiri. [R.A.: art. 137 CP 1969]

Art. 169. Efectele reabilitării de drept sau judecătorești. (1) Reabilitarea face să înceteze decăderile și interdicțiile, precum și incapacitățile care rezultă din condamnare.

(2) Reabilitarea nu are ca urmare obligația de reintegrare în funcția din care condamnatul a fost scos în urma condamnării ori de redare a gradului militar pierdut.

(3) Reabilitarea nu are efecte asupra măsurilor de siguranță. *[R.A.: art. 133 CP 1969]*

Dezlegarea unor chestiuni de drept. A se vedea Decizia nr. 17/2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, redată în extras *infra*, la art. 189.

Art. 170. Reînnoirea cererii de reabilitare judecătorească. (1) În caz de respingere a cererii de reabilitare, nu se poate introduce o nouă cerere decât după un termen de un an, care se socotește de la data respingerii cererii prin hotărâre definitivă.

(2) Condițiile prevăzute în art. 168 trebuie să fie îndeplinite și pentru intervalul de timp care a precedat noua cerere.

(3) Cererea respinsă ca urmare a neîndeplinirii unor condiții de formă poate fi reînnoită potrivit Codului de procedură penală. *[R.A.: art. 138 CP 1969]*

Art. 171. Anularea reabilitării. Reabilitarea judecătorească va fi anulată când, după acordarea ei, s-a descoperit că cel reabilitat mai săvârșise o infracțiune care, dacă ar fi fost cunoscută, ar fi condus la respingerea cererii de reabilitare. *[R.A.: art. 139 CP 1969]*

Titlul V. Măsurile preventive și alte măsuri procesuale

Capitolul I. Măsurile preventive

Secțiunea 1. Dispoziții generale

Art. 202. Scopul, condițiile generale de aplicare și categoriile măsurilor preventive. (1) Măsurile preventive pot fi dispuse dacă există probe sau indicii temeinice din care rezultă suspiciunea rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune și dacă sunt necesare în scopul asigurării bunei desfășurări a procesului penal, al împiedicării sustragerii suspectului ori a inculpatului de la urmărirea penală sau de la judecată ori al prevenirii săvârșirii unei alte infracțiuni.

(2) Nicio măsură preventivă nu poate fi dispusă, confirmată, prelungită sau menținută dacă există o cauză care împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale.

(3) Orice măsură preventivă trebuie să fie proporțională cu gravitatea acuzației aduse persoanei față de care este luată și necesară pentru realizarea scopului urmărit prin dispunerea acesteia.

(4) Măsurile preventive sunt:

- a) reținerea;
- b) controlul judiciar;
- c) controlul judiciar pe cauțiune;
- d) arestul la domiciliu;
- e) arestarea preventivă. [R.A.: art. 136 alin. (1), (2) și (8) CPP 1968]

Legislație conexă: ► art. 23 alin. (1)-(10) C. Rom.; ► art. 5 parag. 1 CEDO; ► art. 6 CDFUE.

Art. 203. Organul judiciar competent și actul prin care se dispune asupra măsurilor preventive. (1) Măsura preventivă prevăzută la 202 alin. (4) lit. a) poate fi luată față de suspect sau inculpat de către organul de cercetare penală sau de către procuror, numai în cursul urmăririi penale.

(2)^[1] Măsurile preventive prevăzute la art. 202 alin. (4) lit. b) și c) pot fi luate față de inculpat, în cursul urmăririi penale, de către procuror și de către judecătorul de drepturi și libertăți, în procedura de cameră preliminară, de către judecătorul de cameră preliminară, iar în cursul judecății, de către instanța de judecată.

(3) Măsurile preventive prevăzute la art. 202 alin. (4) lit. d) și e) pot fi luate față de inculpat, în cursul urmăririi penale, de către judecătorul de drepturi și libertăți, în procedura de cameră preliminară, de către judecătorul de cameră preliminară, iar în cursul judecății, de către instanța de judecată.

(4) Organul de cercetare penală și procurorul dispun asupra măsurilor preventive prin ordonanță motivată.

(5)^[2] În cursul urmăririi penale și al procedurii de cameră preliminară, cererile, propunerile, plângerile și contestațiile privitoare la măsurile preventive se soluționează în camera de consiliu, prin încheiere motivată, care se pronunță în camera de consiliu.

(6) În cursul judecății, instanța de judecată se pronunță asupra măsurilor preventive prin încheiere motivată.

(7) Încheierile pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți, de judecătorul de cameră preliminară sau de instanța de judecată se comunică inculpatului și procurorului care au lipsit de la pronunțare. [R.A.: art. 136 alin. (3), (4), (5) și (7) și art. 137 CPP 1968]

Recurs în interesul legii. Prin Decizia nr. 4/2014 (M. Of. nr. 821 din 11 noiembrie 2014), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii, a admis recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 203 alin. (5) și art. 425¹ alin. (1) din Codul de procedură penală, a stabilit:

^[1] Alin. (2) al art. 203 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 133 din Legea nr. 255/2013.

^[2] Alin. (5) al art. 203 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 133 din Legea nr. 255/2013.

„În cursul urmăririi penale și al procedurii de cameră preliminară contestația împotriva încheierii judecătorului de drepturi și libertăți sau, după caz, a judecătorului de cameră preliminară privitoare la măsurile preventive se soluționează în camera de consiliu, prin încheiere motivată, care se pronunță în camera de consiliu”.

Art. 204. Calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în cursul urmăririi penale. (1)^[1] Împotriva încheierilor prin care judecătorul de drepturi și libertăți dispune asupra măsurilor preventive, inculpatul și procurorul pot formula contestație, în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare. Contestația se depune la judecătorul de drepturi și libertăți care a pronunțat încheierea atacată și se înaintează, împreună cu dosarul cauzei, judecătorului de drepturi și libertăți de la instanța ierarhic superioară, în termen de 48 de ore de la înregistrare.

(2) Contestațiile împotriva încheierilor prin care judecătorul de drepturi și libertăți de la Înalta Curte de Casație și Justiție dispune asupra măsurilor preventive se soluționează de un complet compus din judecători de drepturi și libertăți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, dispozițiile prezentului articol aplicându-se în mod corespunzător.

(3) Contestația formulată împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea sau prelungirea unei măsuri preventive ori prin care s-a constatat încetarea de drept a acesteia nu este suspensivă de executare.

(4) Contestația formulată de inculpat se soluționează în termen de 5 zile de la înregistrare.

(5) Contestația formulată de procuror împotriva încheierii prin care s-a dispus respingerea propunerii de prelungire a arestării preventive, revocarea unei măsuri preventive sau înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură preventivă se soluționează înainte de expirarea duratei măsurii preventive dispuse anterior.

(6)^[2] În vederea soluționării contestației, inculpatul se citează.

(7)^[3] Soluționarea contestației se face în prezența inculpatului, în afară de cazul când acesta lipsește nejustificat, este dispărut, se sustrage ori din cauza stării sănătății, din cauză de forță majoră sau stare de necesitate nu poate fi adus în fața judecătorului. Se consideră că este prezent și inculpatul privat de libertate care, cu acordul său și în prezența apărătorului ales sau numit din oficiu și, după caz, și a interpretului, participă la soluționarea contestației prin videoconferință, la locul de deținere.

(8) În toate cazurile, este obligatorie acordarea asistenței juridice pentru inculpat de către un avocat, ales sau numit din oficiu.

(9) Participarea procurorului este obligatorie.

(10) În cazul admiterii contestației formulate de procuror și dispunerii arestării preventive a inculpatului, dispozițiile art. 226 se aplică în mod corespunzător. În cazul admiterii contestației formulate de procuror și dispunerii prelungirii arestării preventive a inculpatului, dispozițiile art. 236 alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător.

(11)^[4] Dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, se poate dispune luarea uneia dintre măsurile preventive prevăzute la art. 202 alin. (4) lit. b)-d) sau majorarea cuantumului cauțiunii.

(12) În cazul admiterii contestației formulate de inculpat împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea sau prelungirea măsurii arestării preventive, se poate dispune, în condițiile prevăzute de lege, respingerea propunerii de luare sau de prelungire a măsurii preventive ori, după caz, înlocuirea acesteia cu o altă măsură preventivă mai ușoară și, după caz, punerea de îndată în libertate a inculpatului, dacă nu este arestat în altă cauză.

(13) Dosarul cauzei se restituie procurorului în termen de 48 de ore de la soluționarea contestației.

^[1] Alin. (1) și (2) ale art. 204 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. 102 pct. 134 din Legea nr. 255/2013.

^[2] Alin. (6) al art. 204 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 134 din Legea nr. 255/2013.

^[3] Alin. (7) al art. 204 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 11 pct. 39 din O.U.G. nr. 18/2016.

^[4] Alin. (11) și (12) ale art. 204 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. 102 pct. 134 din Legea nr. 255/2013.

(14) Dacă încheierea judecătorului de drepturi și libertăți de la prima instanță nu este atacată cu contestație, acesta restituie dosarul procurorului în termen de 48 de ore de la expirarea termenului de contestație. [R.A.: art. 140¹, art. 140², art. 140³ și art. 160⁹ CPP 1968]

Recurs în interesul legii. 1. A se vedea Decizia nr. 4/2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii, redată în extras *supra*, sub art. 203.

2. Prin Decizia nr. 17/2025 (M. Of. nr. 1040 din 11 noiembrie 2025), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 222 alin. (1) cu referire la art. 227 alin. (2) și art. 204 alin. (12) teza I din Codul de procedură penală, a stabilit:

„În cazul admiterii contestației, completul de judecători de drepturi și libertăți de la instanța de control judiciar va putea dispune luarea măsurii arestului la domiciliu pentru durata de timp rămasă până la împlinirea termenului substanțial de 30 de zile calculat de la momentul arestării preventive a inculpatului, în temeiul dispoziției judecătorului de drepturi și libertăți de la prima instanță”.

Recurs în interesul legii (CPP 1968). Prin Decizia nr. 25/2008 (M. Of. nr. 372 din 3 iunie 2009), Înalta Curte de Casație și Justiție, Secțiile Unite, în aplicarea dispozițiilor art. 159 alin. (8) fraza a II-a CPP 1968 [art. 204 alin. (5) CPP actual – n.r.], a stabilit:

„1. sintagma folosită de legiuitor «înainte de expirarea duratei arestării preventive dispuse anterior încheierii atacate» are caracter imperativ, și nu de recomandare (...)”.

Legislație conexasă: ► art. 23 alin. (7) C. Rom.; ► art. 5 paragraf. 4 CEDO.

Art. 205. Calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în procedura camerei preliminare. (1)^[1] Împotriva încheierilor prin care judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriu dispune asupra măsurilor preventive, inculpatul și procurorul pot formula contestație, în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare. Contestația se depune la judecătorul de cameră preliminară care a pronunțat încheierea atacată și se înaintează, împreună cu dosarul cauzei, judecătorului de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară, în termen de 48 de ore de la înregistrare.

(2)^[2] Contestațiile împotriva încheierilor prin care judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție dispune în procedura camerei preliminare asupra măsurilor preventive se soluționează de un alt complet al aceleiași instanțe, în condițiile legii.

(3) Contestația formulată împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea sau menținerea unei măsuri preventive ori prin care s-a constatat încetarea de drept a acesteia nu este suspensivă de executare.

(4) Contestația formulată de inculpat se soluționează în termen de 5 zile de la înregistrare.

(5) Contestația formulată de procuror împotriva încheierii prin care s-a dispus revocarea unei măsuri preventive sau înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură preventivă se soluționează înainte de expirarea duratei măsurii preventive dispuse anterior.

(6)^[3] În vederea soluționării contestației, inculpatul se citează.

(7)^[4] Dispozițiile art. 204 alin. (7) se aplică în mod corespunzător.

(8) În toate cazurile, este obligatorie acordarea asistenței juridice pentru inculpat de către un avocat, ales sau numit din oficiu.

(9) Participarea procurorului este obligatorie.

(10)^[5] Dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, odată cu soluționarea contestației se poate dispune luarea uneia dintre măsurile preventive prevăzute la art. 202 alin. (4) lit. b)-d) sau majorarea cuantumului cauțiunii.

^[1] Alin. (1) al art. 205 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 4 din O.U.G. nr. 82/2014, articol modificat prin Legea nr. 75/2016.

^[2] Alin. (2) al art. 205 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 135 din Legea nr. 255/2013.

^[3] Alin. (6) al art. 205 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 135 din Legea nr. 255/2013.

^[4] Alin. (7) al art. 205 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 40 din O.U.G. nr. 18/2016.

^[5] Alin. (10) al art. 205 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 135 din Legea nr. 255/2013.

Recurs în interesul legii. A se vedea Decizia nr. 4/2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii, redată în extras *supra*, sub art. 203.

Art. 206. Calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în cursul judecătii. (1)^[1] Împotriva încheierilor prin care instanța dispune, în primă instanță, asupra măsurilor preventive inculpatul și procurorul pot formula contestație, în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare. Contestația se depune la instanța care a pronunțat încheierea atacată și se înaintează, împreună cu dosarul cauzei, instanței ierarhic superioare, în termen de 48 de ore de la înregistrare.

(2) Încheierile prin care Înalta Curte de Casație și Justiție dispune în primă instanță asupra măsurilor preventive pot fi contestate la completul competent de la Înalta Curte de Casație și Justiție.

(3) Contestația se soluționează în ședință publică, cu participarea procurorului și cu citarea inculpatului.

(4) Contestația formulată împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea sau menținerea unei măsuri preventive ori prin care s-a constatat încetarea de drept a acesteia nu este suspensivă de executare.

(5) Contestația formulată de inculpat se soluționează în termen de 5 zile de la înregistrare.

(6) Contestația formulată de procuror împotriva încheierii prin care s-a dispus revocarea unei măsuri preventive sau înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură preventivă se soluționează înainte de expirarea duratei măsurii preventive dispuse anterior.

(7)^[2] Dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, instanța poate dispune luarea uneia dintre măsurile preventive prevăzute la art. 202 alin. (4) lit. b)-d) sau majorarea cuantumului cauțiunii. **[R.A.: art. 141 și art. 160° CPP 1968]**

Legislație conexă: ► art. 23 alin. (7) C. Rom.; ► art. 5 parag. 4 CEDO.

Art. 207. Verificarea măsurilor preventive în procedura de cameră preliminară. (1) Când procurorul dispune trimiterea în judecată a inculpatului față de care s-a dispus o măsură preventivă, rechizitoriul, împreună cu dosarul cauzei, se înaintează judecătorului de cameră preliminară de la instanța competentă, cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia.

(2) În termen de 3 zile de la înregistrarea dosarului, judecătorul de cameră preliminară verifică din oficiu legalitatea și temeinicia măsurii preventive, înainte de expirarea duratei acesteia, cu citarea inculpatului.

(3) Dispozițiile art. 235 alin. (4)-(6) se aplică în mod corespunzător.

(4) Când constată că temeiurile care au determinat luarea măsurii se mențin sau există temeiuri noi care justifică o măsură preventivă, judecătorul de cameră preliminară dispune prin încheiere menținerea măsurii preventive față de inculpat.

(5) Când constată că au încetat temeiurile care au determinat luarea sau prelungirea măsurii arestării preventive și nu există temeiuri noi care să o justifice ori în cazul în care au apărut împrejurări noi din care rezultă nelegalitatea măsurii preventive, judecătorul de cameră preliminară dispune prin încheiere revocarea acesteia și punerea în libertate a inculpatului, dacă nu este arestat în altă cauză.

(6)^[3] În tot cursul procedurii de cameră preliminară, judecătorul de cameră preliminară, din oficiu, verifică periodic, dar nu mai târziu de 30 de zile, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea măsurii arestării preventive și a măsurii arestului la domiciliu sau dacă au apărut temeiuri noi, care să justifice menținerea acestor măsuri. Dispozițiile alin. (2)-(5) se aplică în mod corespunzător.

(7)^[4] Judecătorul de cameră preliminară, în cursul procedurii de cameră preliminară, verifică, din oficiu, periodic, dar nu mai târziu de 60 de zile, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea măsurii controlului judiciar ori a controlului judiciar pe cauțiune sau dacă au apărut temeiuri noi, care

^[1] Alin. (1) și (2) ale art. 206 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. III pct. 3 din O.U.G. nr. 3/2014.

^[2] Alin. (7) al art. 206 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 136 din Legea nr. 255/2013.

^[3] Alin. (6) al art. 207 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 1 din O.U.G. nr. 24/2015.

^[4] Alin. (7) al art. 207 a fost introdus prin art. I pct. 5 din O.U.G. nr. 82/2014, articol modificat prin Legea nr. 75/2016.

să justifice menținerea acestei măsuri. Dispozițiile alin. (2)-(5) se aplică în mod corespunzător. [R.A.: art. 160 și art. 300¹ CPP 1968]

Recurs în interesul legii. 1. Prin Decizia nr. 16/2018 (M. Of. nr. 927 din 2 noiembrie 2018), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii, a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 207 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, a stabilit:

„Termenul «cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia» este un termen peremptoriu, iar încălcarea sa atrage decăderea procurorului din dreptul de a formula cereri privind măsurile preventive și nulitatea actului făcut în acest sens peste termen, precum și imposibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a verifica din oficiu legalitatea și temeinicia măsurii preventive înainte de expirarea duratei acesteia”.

2. Prin Decizia nr. 3/2025 (M. Of. nr. 239 din 18 martie 2025), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 207 alin. (1) (...) din Codul de procedură penală, a stabilit:

„Nu se consideră în termen sesizarea cu rechizitoriul prin care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului față de care s-a dispus o măsură preventivă (...), formulată în ultima zi a termenului, calculat potrivit art. 269 alin. (1), (2) și (4) din Codul de procedură penală”.

Art. 208. Verificarea măsurilor preventive în cursul judecății. (1) Judecătorul de cameră preliminară înaintează dosarul instanței de judecată cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea măsurii preventive.

(2) Instanța de judecată verifică din oficiu dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea, prelungirea sau menținerea măsurii preventive, înainte de expirarea duratei acesteia, cu citirea inculpatului.

(3) Dispozițiile art. 207 alin. (3)-(5) se aplică în mod corespunzător.

(4)^[1] În tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii, instanța, din oficiu, prin încheiere, verifică periodic, dar nu mai târziu de 60 de zile, dacă subzistă temeiurile care au determinat menținerea măsurii arestării preventive și a măsurii arestului la domiciliu dispuse față de inculpat sau dacă au apărut temeiuri noi, care să justifice menținerea acestor măsuri. Dispozițiile art. 207 alin. (3)-(5) se aplică în mod corespunzător.

(5)^[2] În tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii, instanța verifică, prin încheiere, din oficiu, periodic, dar nu mai târziu de 60 de zile, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea măsurii controlului judiciar ori a controlului judiciar pe cauțiune sau dacă au apărut temeiuri noi, care să justifice menținerea acestei măsuri. Dispozițiile art. 207 alin. (3)-(5) se aplică în mod corespunzător. [R.A.: art. 160^p și art. 300° CPP 1968]

Recurs în interesul legii (CPP 1968). Prin Decizia nr. VII/2006 (M. Of. nr. 475 din 1 iunie 2006), Înalta Curte de Casație și Justiție, Secțiile Unite, în aplicarea dispozițiilor art. 140 alin. (1) lit. a) CPP 1968 [art. 241 alin. (1) lit. a) CPP actual – n.r.], a stabilit:

„Neverificarea de către instanță, în cursul judecății, a legalității și temeiniciei arestării preventive a inculpatului major înainte de împlinirea duratei de 60 de zile, la care se referă art. 160^p alin. (1) din Codul de procedură penală [art. 208 alin. (4) CPP actual – n.r.] (...) atrage încetarea de drept a măsurii arestării preventive luate față de inculpați și punerea lor de îndată în libertate”.

Legislație conexasă: art. 23 alin. (6) C. Rom.

Art. 208¹.^[3] **Modificarea conținutului unor măsuri preventive.** În cadrul procedurii de verificare a măsurilor preventive potrivit art. 207 și 208 se poate dispune și modificarea obligațiilor din conținutul acestora.

[1] Alin. (4) al art. 208 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 1 din Legea nr. 130/2021.

[2] Alin. (5) al art. 208 a fost introdus prin art. I pct. 6 din O.U.G. nr. 82/2014, articol modificat prin Legea nr. 75/2016, și este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 1 din Legea nr. 130/2021.

[3] Art. 208¹ a fost introdus prin art. II pct. 41 din O.U.G. nr. 18/2016.

Secțiunea a 2-a. Reținerea

Art. 209. Reținerea. (1) Organul de cercetare penală sau procurorul poate dispune reținerea, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 202.

(2) Persoanei reținute i se aduc la cunoștință, de îndată, în limba pe care o înțelege, infracțiunea de care este suspectat și motivele reținerii.

(3) Reținerea se poate dispune pentru cel mult 24 de ore. În durata reținerii nu se include timpul strict necesar conducerii suspectului sau inculpatului la sediul organului judiciar, conform legii.

(4)^[1] Dacă suspectul sau inculpatul a fost adus în fața organului de cercetare penală sau a procurorului pentru a fi audiat, în baza unui mandat de aducere legal emis, în termenul prevăzut la alin. (3) nu se include perioada cât suspectul sau inculpatul s-a aflat sub puterea aceluiași mandat.

(5) Măsura reținerii poate fi luată numai după audierea suspectului sau inculpatului, în prezența avocatului ales ori numit din oficiu.

(6) Înainte de audiere, organul de cercetare penală ori procurorul este obligat să aducă la cunoștință suspectului sau inculpatului că are dreptul de a fi asistat de un avocat ales ori numit din oficiu și dreptul de a nu face nicio declarație, cu excepția furnizării de informații referitoare la identitatea sa, atrăgându-i atenția că ceea ce declară poate fi folosit împotriva sa.

(7)^[2] Suspectul sau inculpatul are dreptul de a-și încunoștința personal avocatul ales sau de a solicita organului de cercetare penală ori procurorului să îl încunoștințeze pe acesta. Modul de realizare a încunoștințării se consemnează într-un proces-verbal. Exercitarea dreptului de a face personal încunoștințarea nu se poate refuza decât pentru motive temeinice, care vor fi consemnate în procesul-verbal.

(8) Avocatul ales are obligația de a se prezenta la sediul organului judiciar în termen de cel mult două ore de la încunoștințare. În caz de neprezentare a avocatului ales, organul de cercetare penală sau procurorul numește un avocat din oficiu.

(9) Avocatul suspectului sau inculpatului are dreptul de a comunica direct cu acesta, în condiții care să asigure confidențialitatea.

(10) Reținerea se dispune de organul de cercetare penală sau de procuror prin ordonanță, care va cuprinde motivele care au determinat luarea măsurii, ziua și ora la care reținerea începe, precum și ziua și ora la care reținerea se sfârșește.

(11) Suspectului sau inculpatului reținut i se înmânează un exemplar al ordonanței prevăzute la alin. (10).

(12) Pe perioada reținerii suspectului sau inculpatului, organul de cercetare penală sau procurorul care a dispus măsura are dreptul de a proceda la fotografierea și luarea amprentelor acestuia.

(13) Dacă reținerea a fost dispusă de organul de cercetare penală, acesta are obligația de a-l informa pe procuror cu privire la luarea măsurii preventive, de îndată și prin orice mijloace.

(14) Împotriva ordonanței organului de cercetare penală prin care s-a luat măsura reținerii suspectul sau inculpatul poate face plângere la procurorul care supraveghează urmărirea penală, înainte de expirarea duratei acesteia. Procurorul se pronunță de îndată, prin ordonanță. În cazul când constată că au fost încălcate dispozițiile legale care reglementează condițiile de luare a măsurii reținerii, procurorul dispune revocarea ei și punerea de îndată în libertate a celui reținut.

(15) Împotriva ordonanței procurorului prin care s-a luat măsura reținerii suspectul sau inculpatul poate face plângere, înainte de expirarea duratei acesteia, la prim-procurorul parchetului sau, după caz, la procurorul ierarhic superior. Prim-procurorul sau procurorul ierarhic superior se pronunță de îndată, prin ordonanță. În cazul când constată că au fost încălcate dispozițiile legale care reglementează condițiile de luare a măsurii reținerii, prim-procurorul sau procurorul ierarhic superior dispune revocarea ei și punerea de îndată în libertate a inculpatului.

(16) Procurorul sesizează judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța competentă, în vederea luării măsurii arestării preventive față de inculpatul reținut, cu cel puțin 6 ore înainte de expirarea duratei reținerii acestuia.

^[1] Alin. (4) al art. 209 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 137 din Legea nr. 255/2013.

^[2] Alin. (7) al art. 209 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 11 pct. 42 din O.U.G. nr. 18/2016.

(17)^[1] Persoanei reținute i se comunică, sub semnătură, în scris, drepturile prevăzute la art. 83, la art. 210 alin. (1) și (2), dreptul de acces la asistență medicală de urgență, durata maximă pentru care se poate dispune măsura reținerii, precum și dreptul de a face plângere împotriva măsurii dispuse, iar în cazul în care persoana reținută nu poate ori refuză să semneze, se va încheia un proces-verbal. **[R.A.: art. 137¹ alin. (1), art. 140¹, art. 143 și art. 144 CPP 1968]**

Legislație conexă: ► art. 23 alin. (3) și (8) C. Rom.; ► art. 5 parag. 2 CEDO; ► art. 45 și art. 101 din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată (M. Of. nr. 411 din 27 mai 2019); ► Ordinul comun nr. 1274/C/111/2037/1123/C/2017 al ministrului justiției, ministrului afacerilor interne, președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind modelul informării scrise înmânate suspecților sau inculpaților în cadrul procedurilor penale în care sunt privați de libertate sau persoanelor care sunt arestate în scopul executării unui mandat european de arestare (M. Of. nr. 786 din 4 octombrie 2017).

Art. 210. Încunoștințarea despre reținere. (1) Imediat după reținere, persoana reținută are dreptul de a încunoștința personal sau de a solicita organului judiciar care a dispus măsura să încunoștințeze un membru al familiei sale ori o altă persoană desemnată de aceasta despre luarea măsurii reținerii și despre locul unde este reținută.

(2)^[2] Dacă persoana reținută nu este cetățean român, aceasta are și dreptul de a încunoștința sau de a solicita încunoștințarea misiunii diplomatice ori oficiului consular al statului al cărui cetățean este sau, după caz, a unei organizații internaționale umanitare, dacă nu dorește să beneficieze de asistența autorităților din țara sa de origine, ori a reprezentanței organizației internaționale competente, dacă este refugiat sau, din orice alt motiv, se află sub protecția unei astfel de organizații. Inspectoratul General pentru Imigrări este informat în toate situațiile cu privire la dispunerea măsurii preventive față de această categorie de persoane.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător și în cazul schimbării ulterioare a locului de reținere.

(4)^[3] *Abrogat.*

(5) Persoanei reținute nu i se poate refuza exercitarea dreptului de a face personal încunoștințarea decât pentru motive temeinice, care vor fi consemnate în procesul-verbal.

(6)^[4] În mod excepțional, încunoștințarea poate fi întârziată cel mult 4 ore doar în situația în care, având în vedere circumstanțele specifice ale cauzei, există o necesitate urgentă de a preveni:

a) producerea unor consecințe negative grave pentru viața, libertatea sau integritatea fizică a unei persoane;

b) periclitarea considerabilă a procedurilor penale. **[R.A.: art. 137¹ alin. (3) CPP 1968]**

Legislație conexă: Directiva nr. 2013/48/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2013 privind dreptul de a avea acces la un avocat în cadrul procedurilor penale și al procedurilor privind mandatul european de arestare, precum și dreptul ca o persoană terță să fie informată în urma privării de libertate și dreptul de a comunica cu persoane terțe și cu autorități consulare în timpul privării de libertate (J.O. L nr. 294 din 6 noiembrie 2013).

Secțiunea a 3-a. Controlul judiciar

Art. 211. Condiții generale. (1) În cursul urmăririi penale, procurorul poate dispune luarea măsurii controlului judiciar față de inculpat, dacă această măsură preventivă este necesară pentru realizarea scopului prevăzut la art. 202 alin. (1).

(2) Judecătorul de cameră preliminară, în procedura de cameră preliminară, sau instanța de judecată, în cursul judecății, poate dispune luarea măsurii controlului judiciar față de inculpat, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (1). **[R.A.: art. 160² CPP 1968]**

^[1] Alin. (17) al art. 209 a fost introdus prin art. 102 pct. 138 din Legea nr. 255/2013.

^[2] Alin. (2) al art. 210 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 139 din Legea nr. 255/2013.

^[3] Alin. (4) al art. 210 a fost abrogat prin art. 102 pct. 140 din Legea nr. 255/2013.

^[4] Alin. (6) al art. 210 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. IX pct. 3 din Legea nr. 122/2024.